

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Emlékező Magyar Testvéreim!

A világ ma is úgy működik, hogy vannak jók és rosszak. Erre tanítjuk a gyerekeinket, és igyekszünk elérni, hogy ha lehet, akkor mi mindig a jó oldalon álljunk. Nagyon nehéz, szinte lehetetlen küldetés ez egy felvidéki magyarnak, mert bő egy évszázada folyton azt vágják a képünkbe, azt sulykolják belénk, és még a saját iskoláinkban is hivatalosan azt kell, hogy tanítsák, hogy mi csak húzzuk meg magunkat, fogjuk be a szánkat és hallgassunk, mert mi bűnösök – kollektív bűnösök – vagyunk és ebben az országban a rossz oldalon állunk. Azt hiszem, ezért nem lehetünk a Szlovák Alkotmányban egyenrangú államalkotó tényezők a többségi nemzet tagjaival, és azt halljuk bő 100 éve, hogy mindig baj van velünk. Sajnos nem akar alábbhagyni manapság sem ez a hazug propaganda. Sőt, fél éve, bűncselekménynek számít ön magában az is, ha csak kritikával illetjük azokat a háború utáni döntéseket – értsd a Beneš dekrétumokat – amelyek kollektív jogfosztottságot mondtak ki a német és magyar kisebbség fölött, s amelyekre hivatkozva ma is földeket lehet elkobozni a valamikori német és magyar ingatlantulajdonosok leszármazottaitól. Ez a mai emléknap, sajnos, erre az aktualitásra is emlékeztet bennünket.

Százhat év telt el a trianoni békediktátum aláírása óta. Itt az ideje kimondani: ne hazudjanak tovább se nekünk, se rólunk! Nem vagyunk bűnös nemzet. Legalább olyan jók, olyan tisztességesek, olyan dolgosak és olyan becsületesekek vagyunk, mint a többi nép. És ebben az országban vagyunk annyira jogkövetőek, törvénytisztelők és lojális állampolgárok, mint bárki más. Nem vagyunk, és nem leszünk senki lábtörlője! Fejezzék be a rólunk való hazudozást a parlamentben, a sajtóban, a kocsmaasztalok mellett, a történelemkönyvek lapjain és a büntetőtörvénykönyvben is.

Ki kell mondanom azt is, hogy „Tisztelt Masaryk és Beneš Urak, no meg az utódaik”: ti voltatok azok, akik átvertétek a naiv nyugatot, s a Kárpát-medencéről mit sem tudó Amerikát. És ez a hazugság éltet máig benneteket. Ezt a hazugságot kell fenntartanotok, mert ti erre – a mi kollektív bűnösségünkre – építettetek egy államot, ráadásul már békeidőben. Ti ezért tartjátok fenn, ezért óvjátok, ezért tanítjátok máig és ezért dédelgetitek a ti nagy hazugságotokat. Hasonló a hazugsággal vettétek el 1920 után sok hozzátok került magyar embertől az állampolgárságot, ez a hazugság szorongatta a magyar iskolákat, ez a hazugság tiltotta be már a 20-as években a magyar himnusz éneklését, ez a hazugság váltotta le a magyar tisztviselőket, tüntette el a magyar köztéri szobrokat. Ez a hazugság tette papírra 1945-ben a mi kollektív háborús bűnösségünket, ez a hazugság záratta be a magyar iskolákat, ez a hazugság vette el nagyapáink házáat és földjét, ez a hazugság deportált Csehországba és toloncolt ki Magyarországra majd 200.000 felvidéki magyart. Ez a hazugság szülte meg a kilencvenes évek nyelvtörvényét, bünteti ma is a kettős állampolgárságot és bizony ez a hazugság korlátozza máig nyelvünk szabad használatát és nemzeti imádságunk éneklését. Ez a hazugság citál bíróság elé, csak azért, mert azt mondom: Felvidék.

Ez a hazugság azt tervezte 100 évvel ezelőtt, hogy ő majd elveszi, amit kinézett magának, és szépen eltünteti a tanúkat, akik arra emlékeztethetik a hazugságot, hogy ő bizony hazugság. Váltunk át érthető nyelvre: az az igazság, hogy ebben az országban mi zavarjuk a többségi nemzetet. Ránk néznek és elpirulnak. Mert a jelenlétünk sokakat emlékeztet arra a bizonyos történelmi igazságtalanságra, amit nagyon jó lenne már nem emlegetni, és jó lenne már végre elfelejteni. Vannak, akik felépítik és megőrzik, megtartják 1000 éven keresztül az államukat és vannak, akik nagy hatalmi kegyből, csupán szervilis dörgölözésért kapnak államot. Ez nagy különbség, becsületet érintő különbség és okot adhat a lelkiismeret furdalásra. Csakhogy elfelejteni nem lehet, mert úri emberek között az úgy tisztességes, hogy ha a magyar föld jó volt, akkor legyek jó én is, meg az én fajtám is, mert én ide, a szülőföldemhez tartozom. És ha tetszik, ha nem, én egy darabig még itt leszek, meg az utódaim is. Számos alkalommal nyújtottunk baráti jobbot és álltunk készen a közös múlt megbeszélésére, kölcsönös sérelmeink tisztázására. Neked kellene már

végre eldöntened, kedves szlovák társadalom, hogy én mi vagyok neked. Barátod, társad, segítő, egyenrangú partnered, vagy szálla a szemedben, tüske a körmöd alatt. Én itt leszek, mert ehhez a földhöz nekem történelmi kötődésem van.

Trianon évfordulója sajnos ezeket a történelmi fájdalokat hozza elő bennem, mert nem történt meg a sebek kibeszélése és a kiegyezés. Pedig nagyon kellene, hogy én is, mi is, kicsit másképp tudjunk gondolkodni és érezni, ha azt érezzük, hogy jóindulatú megértés és rendezési szándék mutatkozik a sérelmeinkre.

Ám a mai nap már nemcsak a fájó emlékek hordozója, hanem egy sokkal pozitívabb és előremutatóbb gondolatnak is a napja: a nemzeti összetartozásé. Nemcsak Trianonra emlékszünk, nemcsak arról szól az összejövételünk, hogy Magyarország elvesztette területének kétharmadát és lakosainak háromötödét. Június 4-e, tizenhat éve a magyar Nemzeti Összetartozás Napja is. Magunk miatt kell kimondanunk, hogy jó tudni: nem vagyunk egyedül. Minket erősít, minket bátorít, hogy az évszázadnyi hazugság falán rést tudott ütni az összetartozásban rejlő erő. Ezekben az órákban: hiszem, nincs olyan magyar település a Kárpát-medencében, ahol a mi magyar testvéreink nem Trianonra emlékeznének és nem a nemzeti összetartozásról gondolkodnának.

Minden határon túlra szakított magyar területnek nagyok a veszteségei. Mi azt hittük, hogy majd Európa védőszárnya alá vesz minket, mint szülőföldjén őshonos nemzeti kisebbséget, de csalódnunk kellett. A mi fehér, keresztyén, heteroszexuális létezésünk nem foglalkoztatja az Uniót. Ezért könnyelhetünk el veszteségeket még a legutóbbi években is. Egykori földjeink java része már nem a mi kezünkben van, vizeink mostanság kerülnek ki a hatáskörünk alól, és ha nem eszmélünk, akkor előbb-utóbb albérlőkké válunk a szülőföldünkön. Ehhez az eszméléshez kell az összekapaszkodás. Egy évszázad alatt a szlovák és a cseh mindig egy gyékényen árult a románnal és egyeztettek, hogy mi történjék velünk. Tanuljuk meg tőlük ezt az összekapaszkodást. Jézus azt tanácsolja az övéinek, hogy *„legyetek azért okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok”* (Mt 10,16). Kezdjük éltetni és használni azt az erőt, ami a magyar összetartásból fakad. Mert velünk van Kárpátalja, velünk van Erdély és Partium, velünk van Vajdaság, velünk van a csonka Magyarország, velünk van a világ magyarsága és velünk van az Isten. Mert ha nem volna, már mi sem lennénk itt.

Ezen a napon a Kárpát-medencében sok magyarlakta településen megszólalnak a harangok és a magyar összetartozást, valamint a keresztyénségünket hirdetik. 15.000 magyar templom harangja egy nagyon erős jelkép. Felmutatása annak, hogy valóban összetartozunk. Vagy, ahogy mi felvidékiek énekelni szoktuk: hogy *„mi egy vérből valók vagyunk”*. Ez az összetartozás érzése a lelkünkben lakik: ha mi nem engedjük el, akkor azt innen nem tépheti ki sem törvény, sem tiltás, sem hazugság. Ha mi nem adjuk fel, akkor ez az érzés a miénk marad!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Emlékezők!

Sok-sok siralmat, köldöknézésre okot adó fájdalmat lehetne megfogalmazni a múltunkból, ami ennek a napnak, pontosabban a trianoni döntésnek a következménye. De nekünk is változnunk kell és az általam eddig felsorolt sérelmekről sem kellene annyit beszélnünk. Nem arról van szó, hogy el kell felejtetni a múltat, hiszen mi nem a kommunista internacionálé üzenetében hiszünk, hogy *„a múltat végképp eltörölni”* kell. Nekünk nem ez az utunk! Emlékeznünk kell, de az emlékekhez kapcsolódó haragosságot, sértettséget és megalázást kellene valahogy elcsitítani magunkban. Erre jó eszköz az, hogy a veszteségben vegyük észre az értéket, a jót: az összetartozás csodás valóságát. Hiszen mi tudjuk, hogy a kárpátaljai magyar az nem ukrán, az erdélyi és partiumi az nem román, a vajdasági az nem szerb, mi pedig nem vagyunk szlovákok. Ezt végre megtanulhatnák Magyarországon is. Valamennyien magyarok maradtunk. Ha megfogyva is, ha tájainkon 100 év alatt nagyjából felére csökkenve is, de magyarok maradtunk. 1990 nyarán, a bársonyos,

nagy változásokat követően, Erdélyben jártam. Megálltunk Segesvár mellett, Fehéregyházán, ahol 1849-ben utoljára látták Petőfit. A ház előtt, ahol leparkoltam édesapám Wartburgjával, kinyílt a porta kapuja és kiszólt egy férfi: „Kik maguk, honnan vannak?” „Felvidékről jöttünk”. „És magyarok?” „Igen”. „Akkor mi sorstársak vagyunk! Nyitom a kaput, álljanak be az udvarra”. Elég volt ennyi, és ez a magyar család kinyitotta előttünk a házat, megosztotta velünk a kenyerét és borát. Rögtön megtaláltuk a közös szót, ami nem kisebbségi siránkozás volt, hanem valódi beszélgetés. Ott éreztem először azt, amit a Nemzeti Összetartozás Napja szeretne elérni minden magyar ember lelkében. Hogy ne csak tudjunk egymásról, hanem szavakkal és tettekkel, tartozunk is össze. Nem lesz ez könnyű, hiszen hiába vagyunk magyarok, nem vagyunk egyformák. Vannak így gondolkodók és amúgy gondolkodók, egyszer az egyik oldal kap lehetőséget, másszor a másik arra, hogy meghatározza a nemzet irányát. És kicsiben mi is ugyanígy vagyunk itt, a Felvidéken. Nekünk van egy hangsúlyosan fontos feladatunk: a belső összetartozás megvalósítása. Megerősíteni, összefogni és egybe szerkeszteni minden felvidéki magyar embert, a közösségünk megmaradása és gyarapodása érdekében. A legnagyobb törésvonalak a politika térfelén mutatkoznak. Ha az elmúlt 35 évre gondolunk, akkor jó lenne összehozni egy közösségbe az együttéléseseket, a magyar kereszténydemokratákat és a független magyar kezdeményezés szimpatizánsait. Az MKP-sokat, a hidasokat, a magyar fórumosokat, az összefogásosokat, egy nagy magyar szövetségbe.

Amiről beszélek, az nem csak pártpolitika. A politika az csak a leglátványosabb része. De igazából arra van szükségünk, hogy például egy március 15-én, egy június 6-án, augusztus 20-án, vagy október 6-án, nemzeti ünnepeinken, ne csak a kivezényelt iskolások legyenek ott, és a helyi nyugdíjas klub tagjai a koszorúzáson, hanem a fiatalabb és kissé korosabb szülők és nagyszülők, gyerekeikkel és unokáikkal együtt. Hogy a világról alkotott különböző véleményünk ellenére, legalább a közös nemzeti történelmünk megváltoztathatatlan dolgaiban egyet tudjunk érteni. Hogy Csallóköztől Bodroghöz, ne kelljen a magyar hivatalnoknak szlovákul beszélnie a magyar ügyféllel. Hogy valamennyien jól tudjuk érezni magunkat felvidéki magyarként, a szűkebb pátriánkban is. Hogy végre itthon legyünk itthon!

Ennek érdekében én kérek magamtól is és minden más felvidéki magyar testvéremtől is egy lépést hátra. Mert úgy előre szaladtunk, annyi ellenségképet teremtettünk és kölcsönös bánást okoztunk már egymásnak, hogy ezek a lelki sebek megkeményedtek. Nem tudjuk meggyőzni, vagy legyőzni egymást. Akkor ne ez legyen a cél, hanem egymás megértése. Mondok rá egy nagyon egyszerű példát. Azért mert nekem magyar a feleségem és 4 magyar gyermekem, 2 magyar unokám van, ne tartsam magam jobb, vagy nagyobb magyarnak, mint az a magyar ember, aki vegyes házasságban él és neveli a gyermekeit. Próbáljam őt megérteni és segíteni abban – ha akarja – hogy hogyan tudja ezt a nehezebb utat járni? És amikor elmondom, hogy négy magyar gyerek, két magyar unoka, akkor ő ne tartson ezért „magyarkodónak” engem. Egy lépés hátra mindenkitől, azért, hogy valóban össze tudjunk fogni. A politikusaink jócskán megbántották, körbe sértették már egymást az utóbbi évtizedek során. Nekünk, civileknek, polgároknak, hitben járó keresztyén embereknek nem lehet ez az utunk!

Én úgy gondolom, hogy politikai ideológiáktól, vagy egyéb meggyőződésektől függetlenül, 106 évvel Trianon után, minden magyar ember szeretne végre egyenrangú polgára lenni ennek az országnak. Szeretnénk érvényesülni, jól élni, biztonságban nevelni a gyermekeinket, jövőt látni magunk előtt, ha lehet, magyar jövőt. Szeretnénk a saját ügyeinket magunk intézni és nem kegyelemkenyéren élni.

Kedves Emlékező Barátaim!

Jön mögöttünk egy olyan nemzedék, amelynek a tagjai már másképp gondolkodnak sok mindenről: múlttól, jelenről, jövőről. Velük is meg kell találnunk a közös hangot, az összetartozás értékes volta miatt. És ezzel a nagy feladattal párhuzamosan sokkal megértőbbnek kell lennünk a többségi nemzet történelmi sérelmei iránt is. Ha például fáj nekik az oly sokat hangoztatott Apponyi-féle „magyarosítás”,

akkor ezt próbáljuk meg mi is megérteni. Nem olyan nehéz, hiszen a ma is hatályos szlovák nyelvtörvény valami hasonló fájdalmat okoz nekünk is. Egy öreg történész barátomtól hallottam, hogy a szlovákok és a magyarok sok mindenben hasonlítanak, csak a nyelvükben mások, míg a csehek és a szlovákok sok mindenben mások, csak a nyelvükben hasonlítanak. Ha ez igaz, akkor erre kellene építenünk, valós keresztyéni, felebaráti szeretettel.

Van tehát feladat, amelyet négy síkon: 1. magunkban, 2. a sorainkban, 3. a magyar nemzethez tartozó testvéreinkkel és 4. a partnereinkkel közösen el kell végeznünk. Ehhez a jó Isten adjon erőt, hiszen Ő az, aki az egységet munkálja az emberek között. Egységet az Úr Jézus Krisztusban. Aki a különbségeket és a törésvonalakat hangsúlyozza, aki megosztani akar, az nem isteni akaratot valósít meg, hanem sátáni erőket mozgat.

Szeretném még megélni azt az időt, amikor mindenféle megbélyegzés, vagy megszólás nélkül, egyszerre lehetek büszke református keresztyénségemre, a felvidéki magyarságomra, a magyar nemzethez való tartozásomra és a szlovák állampolgárságomra is. Adja Isten, hogy ez megadassék valamennyiünknek!

Isten áldja meg kedves mindnyájukat!

Köszönöm, hogy meghallgattak!